

Sygn. akt IV Ua 27/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Elżbieta Wojtczuk

Sędziowie: SO Katarzyna Antoniak

SO Jacek Witkowski (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2018 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z wniosku B. K. i P. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z udziałem zainteresowanego (...) Sp. z o.o. w W.

o prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku śmiertelnego

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 maja 2017r. sygn. akt IV U 98/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz B. K. i P. K. kwoty po 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

K. A. E. W.J. W.

Sygn. akt IV Ua 27/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12.01.2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił ubezpieczonej B. K. i P. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy ze skutkiem śmiertelnym jakiemu uległ ich syn, K. K. w dniu 9.11.2015 r. Organ rentowy powołując się na treść art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1242 ze zm.) wskazał, że w dniu śmierci K. K. ubezpieczeni mieli źródła utrzymania w postaci swoich emerytur i inny adres zameldowania. Te okoliczności, zdaniem organu rentowego, nie potwierdzają prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego oraz przyczyniania się do utrzymania K. K. przez ubezpieczonych.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczeni domagali się jej zmiany argumentując, iż ich syn faktycznie zamieszkiwał w ich domu i nawet w dniu wypadku wyjechał samochodem z domu ubezpieczonych. Ponadto twierdzili, że syn prowadził z nimi wspólne gospodarstwo domowe, uczestniczył w naprawach i remontach budynku, a także dokonywał wspólnych zakupów.

Sąd Rejonowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 19.05.2017 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał B. K. i P. K. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy ich syna K. K. w wysokości po 13.649 zł dla każdego z nich.

Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie swoje oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

K. K. był synem B. i P. K.. Po rozwodzie, który miał miejsce w 2010 r., zamieszkał w domu swoich rodziców w miejscowości P. gm. T.. Zameldowany natomiast był w W., gdzie zamieszkiwała jego żona z dwojgiem dzieci. Mieszkanie to było zakupione w ramach kredytu. K. K. zobowiązany był do spłacania rat kredytu w wysokości 1.000 zł miesięcznie. Ponadto, łożył on na utrzymanie swoich małoletnich dzieci płacąc alimenty byłej żonie w kwocie 1.500 zł miesięcznie. Zarobki K. K. z tytułu zatrudnienia w firmie (...) sp. z o. o. w N. wynosiły ok. 3.000 zł miesięcznie. Praca K. K. polegała na częstych wyjazdach służbowych, gdyż wykonywał on pracę jako operator maszyn na budowach prowadzonych przez zatrudniającą go spółkę. W domu rodziców miał on swój pokój. Pomagał rodzicom w różnych pracach domowych. Spożywał wspólne posiłki. Na tej posesji garażował swój samochód osobowy. W dniu wypadku, tj. 9.11.2015 r., wyjechał w trasę w kierunku G. w celu dojazdu na budowę wraz z innym pracownikiem.

W rozważaniach, Sąd Rejonowy przytoczył treść art. 13 ust. 1 i 2 pkt 3 cyt. wyżej ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Sąd ten ocenił, iż poczynione ustalenia wskazują, że K. K. prowadził z rodzicami wspólne gospodarstwo domowe, zaś fakt, iż zameldowany był w innym lokalu, tj. w mieszkaniu byłej żony w W., nie wyklucza prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego z rodzicami. W tej sytuacji Sąd I instancji przyjął, iż ubezpieczeni jako rodzice zmarłego K. K. są uprawnieni do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w myśl powołanego przepisu. O wysokości zasądzonych odszkodowań Sąd orzekł na podstawie art. 14 ust. 3 cyt. ustawy w zw. z treścią pkt 9 obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.02.2016 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M. P. z 2016 r. poz. 206).

Od powyższego wyroku apelację złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., który zaskarżył powyższy wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 par. 1 kpc polegające na dokonaniu dowolnej a nie swobodnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, w wyniku czego uznał, iż K. K. w dniu śmierci prowadził wspólnie z ubezpieczonymi gospodarstwo domowe oraz bezpośrednio przed śmiercią przyczyniał się do ich utrzymania. Ponadto, organ rentowy zarzucił Sądowi naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez przyznanie odwołującym prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu śmiertelnego wypadku przy pracy pomimo, iż K. K. nie prowadził w dniu śmierci wspólnie z odwołującymi się gospodarstwa domowego oraz bezpośrednio przed śmiercią nie przyczyniał się do ich utrzymania. W konkluzji, apelujący wnosil o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania. W uzasadnieniu apelacji, pozwany ZUS, argumentował, że K. K. nie tylko posiadał odrębny od odwołujących się adres zameldowania, ale także posiadał własne mieszkanie, za którego zakup spłacał kredyt. Ponadto, przebywał u odwołujących się podczas urlopów, weekendów oraz między podróżami służbowymi. Nie można również uznać, iż K. K. przyczyniał się do utrzymania rodziców. Jego zarobki w kwocie 3.000 zł nie były wystarczające, aby przyczynić się do utrzymania rodziców z uwagi na fakt, że od tej kwoty należało odjąć alimenty oraz ratę kredytu na zakup mieszkania.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik odwołujących się wnosil o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pisma procesowego, pełnomocnik twierdził, iż K. K. przed śmiercią zarabiał wyższą kwotę ponad 4.000 zł, zaś rata za mieszkanie wynosiła około 450 zł, gdyż drugą część raty płaciła była żona. W dalszej części argumentacji, autor pisma procesowego popierał argumentację Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Okręgowego, apelacja strony pozwanej nie jest zasadna i jako taka zasługiwała na oddalenie.

Nie jest trafny zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 233 par. 1 kpc. Sąd Rejonowy dokonując ustaleń faktycznych, dał wiarę zeznaniom matki ubezpieczonego, B. K. i jej męża P. K., a także siostry J. K.. Sąd uznał za wiarygodne zeznania, że K. K. przez kilka lat mieszkał w domu rodziców i miał tam swój pokój. Ponadto, prowadził z rodzicami wspólne gospodarstwo domowe. Polegało to na tym, iż spożywali oni wspólnie posiłki podczas jego bytności po zakończonych podróżach służbowych. Pomagał on również w zbieraniu owoców w okresie letnimi, a także przy dokonywaniu zakupów na rzecz wszystkich mieszkańców domu. Charakter pracy K. K. był taki, że często przebywał on poza domem. Był bowiem wysyłany w delegacje na różne budowy prowadzone przez jego pracodawcę. Nieobecności z powodu podróży służbowych, nawet na dłuższy okres, nie stanowią przeszkody do oceny, iż K. K. miał swoje rzeczywiste miejsce zamieszkania w domu rodziców. Fakt zameldowania w mieszkaniu w W., w którym to zamieszkiwał, do czasu rozwodu, z żoną i dwojgiem dzieci, nie ma wpływu na ocenę pod kątem prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego w innym miejscu zamieszkania. Ustawodawca bowiem w art. 13 ust. 2 pkt 3 cyt. ustawy z 30.10.2002 r., jednoznacznie zawarł zapis mówiący o prowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego. Zameldowanie natomiast jest czynnością administracyjną i nie jest równoznaczne, że osoba zameldowana w danym lokalu, faktycznie w nim zamieszkuje. Zatem Sąd Rejonowy na podstawie poczynionych ustaleń zasadnie przyjął, że istotne jest faktyczne zamieszkanie osoby, po śmierci której uprawnieni do świadczenia są rodzice. Zwrócić należy uwagę, iż Sąd Rejonowy w uzasadnieniu swojego wyroku nie uznał, że K. K. przyczyniał się do utrzymania swoich rodziców. Bezsporne jest, iż przy kwocie wynagrodzenia ok. 3.000 zł miesięcznie i stałych wydatkach w łącznej kwocie ok. 2.500 zł nie był w stanie przyczynić się do utrzymania rodziców ani też sam się utrzymać. Powołany wyżej przepis nie wymaga jednakże, aby musiały być spełnione jednocześnie obydwie przesłanki w nim wymienione. Wystarczy, że spełniona została jedna z nich, tj. w tym przypadku wspólne prowadzenie gospodarstwa domowego.

W związku z tym, zarzuty apelacyjne dotyczące naruszenia przepisów postępowania jak i naruszenia przepisów prawa materialnego, nie znalazły uzasadnionych podstaw.

W tej sytuacji, Sąd Okręgowy z mocy art. 385 kpc oddalił apelację. Jednocześnie, na podstawie art. 98 par. 1 i par. 3 kpc w zw. z par. 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1668), Sąd zasądził od pozwanego ZUS II Oddział w W. na rzecz ubezpieczonych B. K. i P. K., kwoty po 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.